

Metodický pokyn k vráteniu dane z pridanej hodnoty uplatnenej v cenách tovarov a služieb podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie bez dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

Vzhľadom ku skutočnosti, že Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „UK“) má v úmysle vystúpiť z Európskej únie v zmysle čl. 50 Zmluvy o Európskej únii, čo v prípade tohto kroku bez tzv. Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Dohoda“) ovplyvní aj proces vrátenia dane zdaniteľným osobám, ktoré sú usadené v UK, ale nie sú usadené v inom členskom štáte Európskej únie (ďalej len „členský štát EÚ“) resp. usadených v inom členskom štáte ako UK do dňa jeho vystúpenia z EÚ, vydáva Finančné riaditeľstvo SR tento metodický pokyn.

Európska komisia na žiadosť UK rozhodla o predĺžení vystúpenia UK z Európskej únie najneskôr do 31.10.2019 tzn., že v prípade, ak dôjde k ratifikácii Dohody medzi EÚ a UK pred týmto dátumom, môže UK vystúpiť z Európskej únie aj skôr.

Podľa dostupných informácií za situácie, ak nedôjde k podpisu Dohody o vystúpení do 22.5.2019, musí UK uskutočniť voľby do Európskeho parlamentu v súlade s právom Únie. Pokiaľ si UK túto povinnosť nesplní, vystúpenie z EÚ bude dňom 1.6.2019, ak sa členské štáty a UK nedohodnú inak.

1. diel Vrátenie DPH zdaniteľným osobám zo Spojeného kráľovstva

Postup vrátenia dane zdaniteľným osobám so sídlom na území niektorého z členských štátov upravuje smernica Rady č. 2008/9/ES z 12. februára 2008, ktorou sa ustanovujú podrobné pravidlá pre vrátenie dane z pridanej hodnoty ustanovené v smernici 2006/112/ES zdaniteľným osobám, ktoré nie sú usadené v členskom štáte vrátenia dane, ale ktoré sú usadené v inom členskom štáte (ďalej len „smernica 2008/9/ES“), ktorá stanovuje podrobné pravidlá pre vrátenie DPH, ustanovené v článku 170 a nasl. smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme DPH. Zdaniteľné osoby so sídlom v inom členskom štáte majú nárok na vrátenie DPH z tovarov a služieb, ktoré im dodal platiteľ dane v SR podľa § 55a až § 55e zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“)¹.

Problematika vrátenia dane zahraničným zdaniteľným osobám usadeným na území niektorého členského štátu je riešená v samostatnom Metodickom pokyne k vráteniu dane z pridanej hodnoty uplatnenej v cenách tovarov a služieb podľa ustanovení § 55a až § 55g zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Zdaniteľné osoby usadené v UK, majú počas členstva UK v EÚ nárok na vrátenie dane za rovnakých podmienok, ako zdaniteľné osoby z ostatných členských štátov EÚ.

V prípade vystúpenia UK z EÚ, UK prestáva byť dňom nasledujúcim po dni vystúpenia, 00:00 hodine členom EÚ a stáva sa tretím štátom. Smernica 2008/9/ES sa po vystúpení UK už nebude vo vzťahu k zdaniteľným osobám z UK uplatňovať. Znamená to, že po dni vystúpenia už osoby registrované pre DPH v UK nebudú môcť

¹ Pri vrátení dane zdaniteľným osobám so sídlom v inom členskom štáte sa uplatňuje nasledovný postup: Žiadosť o vrátenie dane podáva žiadateľ v elektronickej forme prostredníctvom elektronického portálu v členskom štáte, v ktorom má sídlo, miesto, podnikania, bydlisko... Žiadosť sa podáva najneskôr do 30.9. roka, ktorý nasleduje po období, za ktoré sa uplatňuje nárok na vrátenie dane. Žiadosť sa podáva za obdobie najviac jedného kalendárneho roka a suma dane na vrátenie musí byť najmenej 50 eur, žiadosť sa môže podať aj za obdobie kratšie ako jeden kalendárny rok, ale nie kratšie ako 3 kalendárne mesiace, ak suma na vrátenie predstavuje najmenej 400 eur. Vrátenie dane sa môže vzťahovať na obdobie kratšie ako 3 kalendárne mesiace, ak toto obdobie predstavuje zvyšok kalendárneho roka a suma dane, ktorej vrátenie sa žiada, je najmenej 50 eur. Členský štát usadenia musí zaslať žiadosť o vrátenie dane DÚ Bratislava do 15 dní. DU Bratislava musí prijať rozhodnutie o žiadosti o vrátenie dane do 4 mesiacov, ďalších 10 pracovných dní je lehota na vrátenie; lehota sa môže predĺžiť, ak DU Bratislava požaduje dodatočné informácie. Ak DÚ Bratislava nevráti žiadateľovi daň v lehote stanovenej zákonom, žiadateľ má nárok na úrok.

žiadať vrátenie DPH zaplatenej v SR elektronicky prostredníctvom informačného systému VAT REFUND (VREF) a rovnako tak slovenskí platitelia DPH registrovaní podľa § 4 alebo § 4b zákona o DPH nebudú môcť žiadať o vrátenie dane z UK na základe § 55f a § 55g zákona o DPH. Inak by tomu mohlo byť za situácie, ak by UK uzavrelo s EÚ dohodu, na základe ktorej by sa o. i. až do uplynutia prechodného obdobia hľadalo naň v určitých a aj daňových oblastiach, ako by bolo členským štátom EÚ, k čomu nateraz nedošlo.

1. oddiel Žiadosti o vrátenie dane za obdobie do 31.12.2018 doručené na DÚ Bratislava do vystúpenia UK z EÚ

Ide o žiadosti, ktoré sa týkajú obdobia, kedy UK bola členským štátom EÚ a zároveň budú aj na Daňový úrad Bratislava doručené do dňa vystúpenia vrátane.

Žiadosti o vrátenie dane predložené osobami z UK a doručené Daňovému úradu Bratislava do dňa vystúpenia UK z EÚ bez dohody, budú vybavené v súlade s § 55a až § 55e zákona o DPH v stanovenej lehote a daň bude žiadateľom vrátená aj v prípade, ak bude o žiadosti rozhodnuté po dni vystúpenia. Nárok na vrátenie dane sa posúdi v súlade s pravidlami stanovenými § 55a až § 55e zákona o DPH.

V dôsledku toho, že čl. 48 nariadenia Rady č. 904/2010 o výmene a uchovávaní informácií v súvislosti s postupom vrátenia dane zdaniteľným osobám neusadeným v členskom štáte, ktorý daň vracia, ale usadeným v inom členskom štáte, nebude vo vzťahu k vystúpenému UK uplatniteľný, akákoľvek komunikácia ohľadom dodatočných informácií bude realizovaná už len priamo so žiadateľom o vrátenie DPH a mimo aplikácie VREF.

Pokiaľ ide o lehotu na dodatočné informácie, lehotu na vydanie rozhodnutia, či priznávanie nároku na úrok za oneskorené vrátenie dane týkajúci sa žiadostí zaslaných do dňa vystúpenia je možné primerane postupovať podľa pravidiel stanovených v § 55a až § 55e zákona o DPH. Akékoľvek opravy vykonané alebo nahlásené po vystúpení UK z EÚ bude môcť Daňový úrad Bratislava riešiť už len priamo so zdaniteľnou osobou.

2. oddiel Žiadosti o vrátenie dane za obdobia roku 2019 doručené na DÚ Bratislava do vystúpenia UK z EU

Minimálne obdobie, za ktoré je možné podať žiadosť o vrátenie dane, sú tri kalendárne mesiace. Do vystúpenia UK z EÚ tak môžu byť na Daňový úrad Bratislava doručené žiadosti za obdobie minimálne troch kalendárnych mesiacov v období od 1.1.2019 do dňa vystúpenia alebo žiadosť od 1.1.2019 do dňa vystúpenia, prípadne môže žiadateľ podať žiadosť za obdobie kratšie ako tri kalendárne mesiace. V prípade, ak by sa žiadosť o vrátenie dane týkala obdobia kratšieho ako 3 kalendárne mesiace, pričom týmto obdobím sa rozumie obdobie (dni, mesiace) predchádzajúce dňu vystúpenia a bola by doručená na Daňový úrad Bratislava do vystúpenia UK z EÚ, zo záverov Výboru pre DPH z 12.3.2019² vyplýva, že sa táto žiadosť má považovať za žiadosť, týkajúcu sa zvyšku kalendárneho roka, kedy je možné jej podanie aj za obdobie kratšie ako tri kalendárne mesiace.

Z uvedeného vyplýva, že žiadosti o vrátenie dane doručené na Daňový úrad Bratislava elektronicky prostredníctvom informačného systému VAT REFUND (VREF) v lehote do vystúpenia UK z EÚ budú vybavené podľa smernice 2008/9/ES (§ 55a - § 55e zákona o DPH) a na ich vybavenie sa vzťahujú aj informácie uvedené v 1. oddieli tohto metodického pokynu, ako aj v Metodickom pokyne k vráteniu dane z pridanej hodnoty uplatnenej v cenách tovarov a služieb podľa ustanovení § 55a až § 55g zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

3. oddiel Žiadosti o vrátenie dane doručené na DÚ Bratislava po dni vystúpenia UK z EÚ

Po vystúpení UK z EÚ bez Dohody už zdaniteľná osoba usadená v UK nebude môcť využiť na podanie žiadosti elektronický portál VREF a nebude teda môcť predložiť žiadosť o vrátenie dane v súlade s čl. 7 smernice 2008/9/ES. Uvedené platí bez ohľadu na to, akého obdobia sa žiadosť bude týkať, tzn. ani za obdobie, kedy UK

² Závery Výboru pre DPH z 12.3.2019 zverejnené na stránke Európskej komisie – Guidelines 1857557 -962.

členom EÚ ešte bolo, či už by to boli žiadosti o vrátenie dane za obdobie do 31.12.2018 alebo za obdobia r. 2019 až do vystúpenia UK z EÚ .

Zdaniteľné osoby z UK, ktorých žiadosti nebudú doručené na Daňový úrad Bratislava do dňa vystúpenia UK z EÚ, budú môcť svoje žiadosti predložiť už len spôsobom podľa 13. smernice 86/560/EHS, ktorá upravuje vrátenie dane osobám z tretích štátov (§ 56 až § 58 zákona o DPH).

Napriek podaniu žiadosti o vrátenie dane podľa 13. smernice, pokiaľ ide o DPH účtovanú zdaniteľnej osobe pred dátumom vystúpenia UK z EÚ, práva a zodpovedajúce povinnosti zdaniteľných osôb vyplývajúce zo smernice 2008/9/ES sa budú naďalej uplatňovať, najmä pokiaľ ide o právo na vrátenie DPH, lehoty na predloženie žiadosti o vrátenie dane, informácie, ktoré sa majú poskytnúť, lehoty na oznámenie rozhodnutia, lehoty na poskytnutie dodatočných alebo ďalších doplňujúcich informácií, lehoty na vrátenie a právo na úroky v prípade oneskorenej platby.

2. diel Podanie žiadosti o vrátenie dane zaplatenej v Spojenom kráľovstve zo strany slovenských platiteľov dane

Platitelia dane registrovaní pre DPH podľa § 4 alebo 4b zákona o DPH budú žiadosti o vrátenie dane podávať do vystúpenia UK z EÚ elektronicky prostredníctvom informačného systému VAT REFUND (VREF). Finančné riaditeľstvo SR žiadosti odošle do UK bezodkladne.

Je možné očakávať, že UK všetky žiadosti slovenských platiteľov dane, ktoré budú do UK doručené do vystúpenia z EÚ, vybaví v súlade so smernicou 2008/9/ES.

Od vystúpenia UK z EÚ bez Dohody však už Slovenská republika nebude môcť tieto žiadosti odoslať do UK, nakoľko informačný systém VAT REFUND to neumožní (tzn. dňom nasledujúcim po dni vystúpenia sa tento systém nebude môcť využiť). O neodstúpení žiadosti bude Finančné riaditeľstvo SR žiadateľa informovať.

Žiadosti o vrátenie dane po vystúpení UK z EÚ budú vybavené len spôsobom a postupom stanoveným podľa národnej legislatívy UK.

Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR, Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
Apríl 2019